

СПІВРОБІТНИК ІНСТИТУТУ МФЕ ім. М. Т. РИЛЬСЬКОГО НАН УКРАЇНИ В ПАРИЗЬКОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ СОРБОННА

Коли українці приїжджають до столиці Франції – Парижа, то це завжди стає для них подією. Та буває і навпаки: подією стає приїзд українця.

Саме таким фактом визнання став приїзд до Парижа науковця, письменника з Києва Миколи Дмитренка. На запрошення Сорбоннського університету він прочитав там цикл лекцій про український фольклор.

Сорбоннський університет має чотирнадцять своєрідних департаментів, де навчається майже тридцять тисяч студентів з багатьох країн світу. Микола Дмитренко читав лекції в Сорбонні-IV, де студіюють славистику – переважно русистику, полоністику, болгаристику, мови та літератури Чехії, Словаччини, Сербії, інших країн. Чи не найменш розвинена україністика, хоч останнім часом зацікавлення Україною поживалось: не тільки представники слов'янських народів, а й молоді французи, англійці починають вивчати українську філологію, історію, культуру.

Лекції Миколи Дмитренка були присвячені українському фольклору. Ерудований вчений – завідувач відділу фольклористики Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені Максима Рильського Національної академії наук України, член Національної спілки письменників України, головний редактор часопису “Народознавство”, заступник головного редактора журналу “Народна творчість та етнографія”, автор численних наукових досліджень, книг прози, поезії, упорядник двох десятків антологій, фольклорних збірок.

Микола Дмитренко розкрив перед слухачами Сорбонни чимало унікальних, невідомих і маловідомих сторінок усної народної книги українців. Зокрема, йшлося про те, як в українському фольклорі відображено радянську тоталітарну систему, сталінський режим, голодомор 1932–1933 років. Для слухачів, на моє переконання, ці лекції були справжнім відкриттям України, її стражденної долі та невмирущості народного слова.

Україномовної наукової (та й художньої) літератури в Сорбонні мало, а тому студенти, зазвичай, дізнаються про Україну з російськомовних та інших джерел, що, зрозуміло, неадекватно відображає, а часто й спотворює українську історію, загалом українське питання. Саме тому був дуже важливий погляд науковця з України на ті історичні процеси 1920–1930 років, що завдали українському народові тотального нищівного удару, непоправної кривди й приниження. Геноцид щодо українського народу з боку імперської більшовицької Москви – саме так кваліфікується голодомор 1933-го. Україна втратила майже п'яту частину свого населення, два мільйони українців депортовано, мільйон розстріляно, п'ять-шість мільйонів померли з голоду.

Гумор і сатира українського народу навіки прикували сатанинський сталінський режим (“червоний терор”) до ганебного стовпа історії людства. Микола Дмитренко навів та прокоментував десятки зразків українського фольклору – прислів'їв та приказок, частівок, загадок, анекдотів, переказів. У них відбито погляди народу на колонізаторів, прагнення українців навіть за трагічних умов не втратити своєї споконвічної зброї – сміху. Хоч і був це сміх крізь кров і сльози.

Вчений відповів на численні запитання студентів та викладачів Сорбонни, розповів про сучасний стан дослідження фольклору в Україні. Микола Дмитренко подарував бібліотеці Сорбоннського університету півсотні українських наукових видань – від Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені Максима Рильського і свої власні. Книги з автографами фольклорист подарував також Українській бібліотеці імені Симона Петлюри в Парижі.

Отже, наукова місія Миколи Дмитренка стала досить ефективною, Сорбонна поближчала до України.